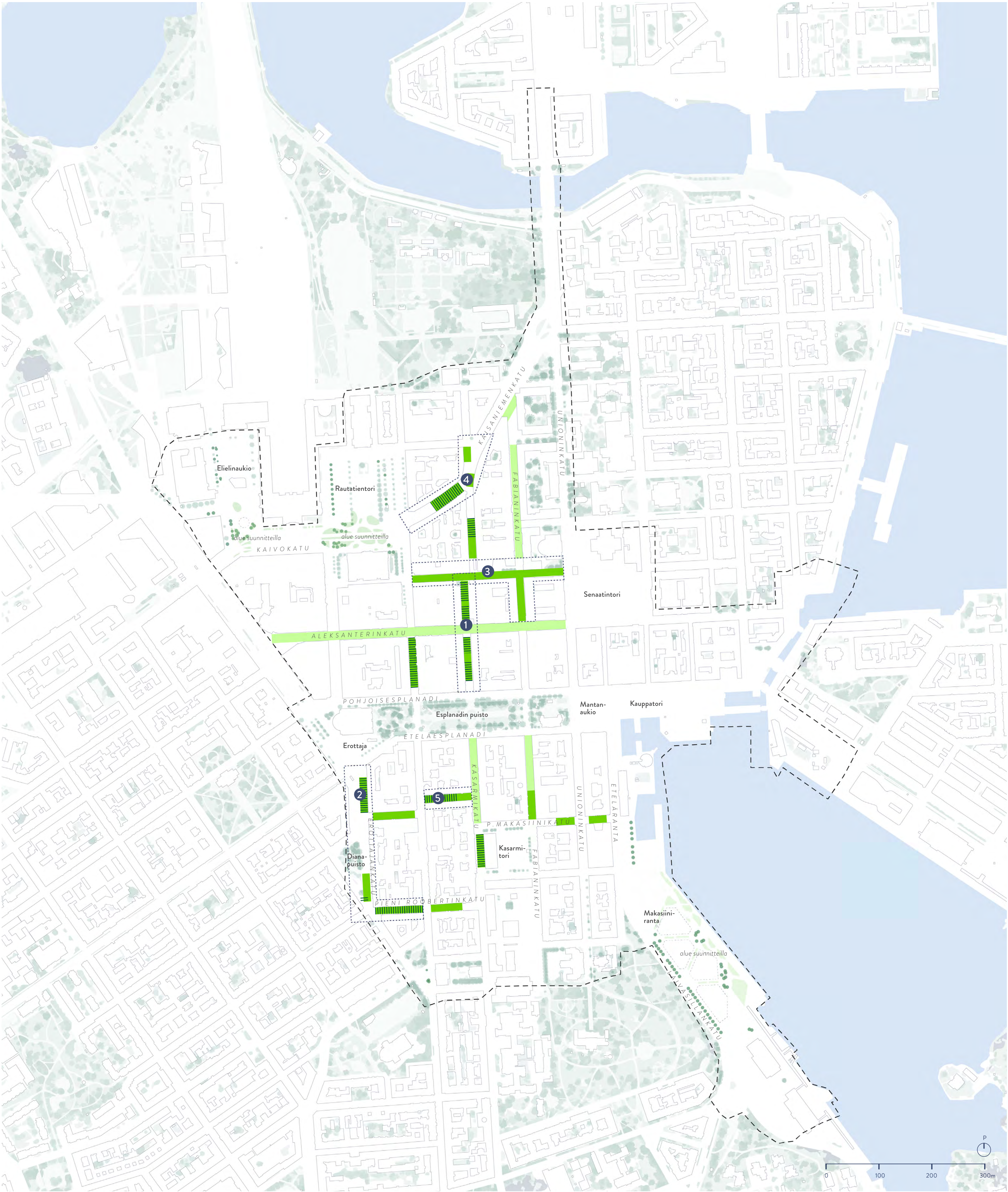

--- Suunnittelualueen raja

--- Kehitettävät alueet esittelyssä:

① Kluuvikatu

② Erottajankatu

③ Yliopistonkatu

④ Kaisaniemenkatu

⑤ Rikhardinkatu

Alueet, joihin on mahdollista lisätä katupuita

Alueet, joihin on tutkittu matalan katuvihreän lisäämistä

Alueet, joiden katuvihreän selvittäminen kesken

Uusi, suunniteltu katuvihreä

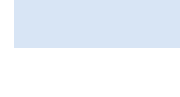
Nykyinen kasvillisuus

Nykyinen avokallio

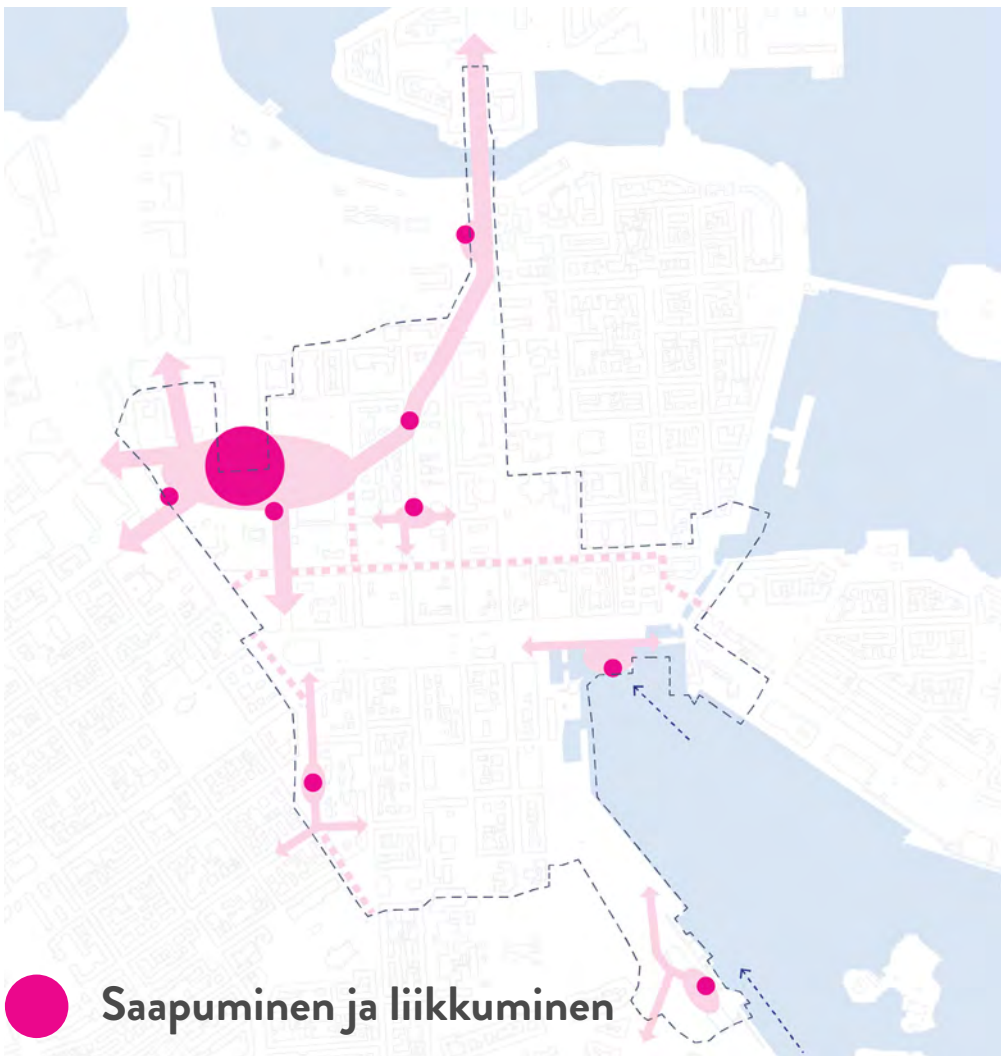
Nykyinen rakennus

Meri

Alueelliset identiteetit

Kluuvin ja Kaartinkaupungin analyysin yhteenvetona tunnistettiin kuusi alueellista pääidentiteettiä – aluetta, jotka luonteeltaan ja toiminnoiltaan eroavat toisistaan. Identiteetit ovat osittain ilmeisiä ja havaittavissa jo tänä päivänä, mutta ne nähdään ennen kaikkea tärkeinä kehittämisen kohteina ja keskustan potentiaalina. Helsingin keskustan identiteettien vahvistaminen tekee kaupungista omaleimaisen, elinvoimaisen ja helposti lähestyttävän. Parhaimmillaan se lisää kaupunkilaisten kiinnostusta, tukee kestävää suunnittelua ja erottaa Helsingin muista pääkaupungeista.

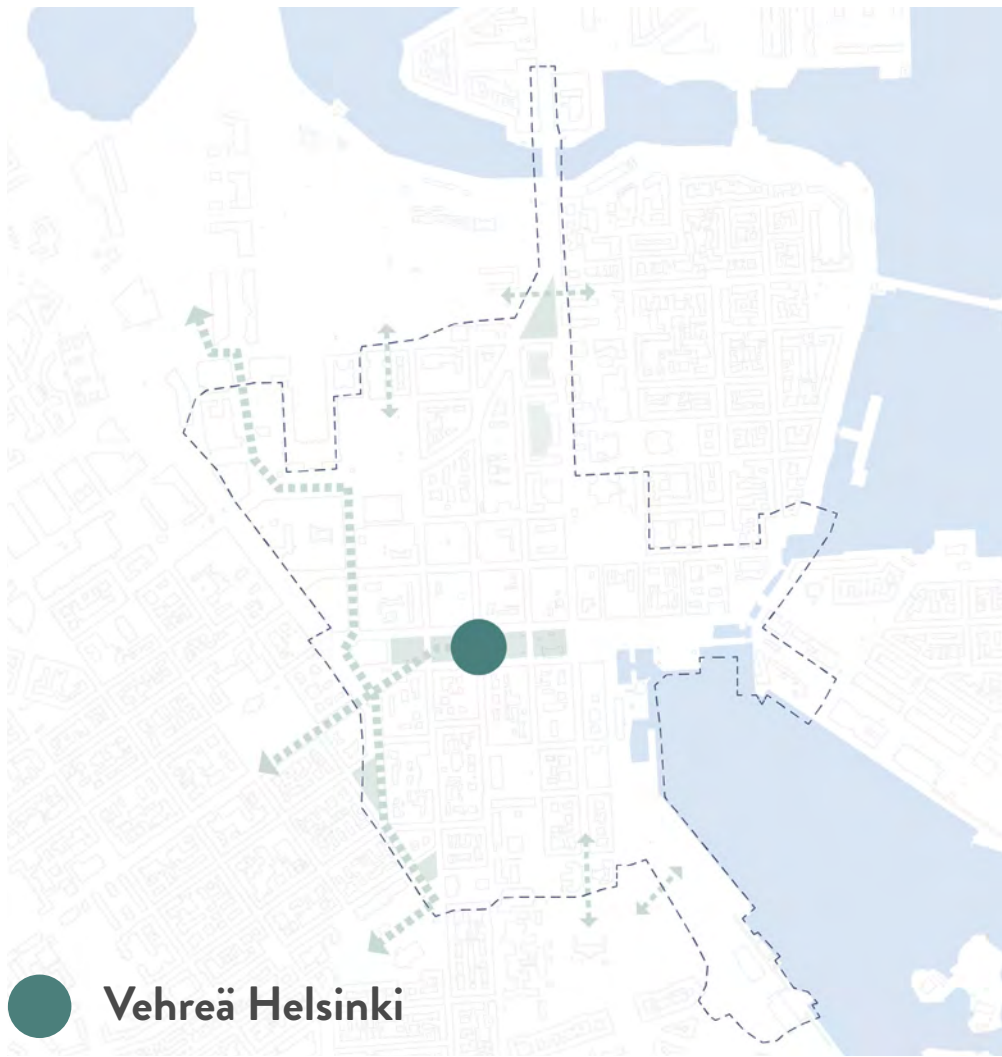
Saapuminen ja liikkuminen

Helsingillä on selkeät portit – keskeiset saapumisen paikat joiden läpi valtaosa kantakaupungissa vieraileva kulkee. Helsingin porttien tulee olla edustavat ja helposti saavutettavissa.

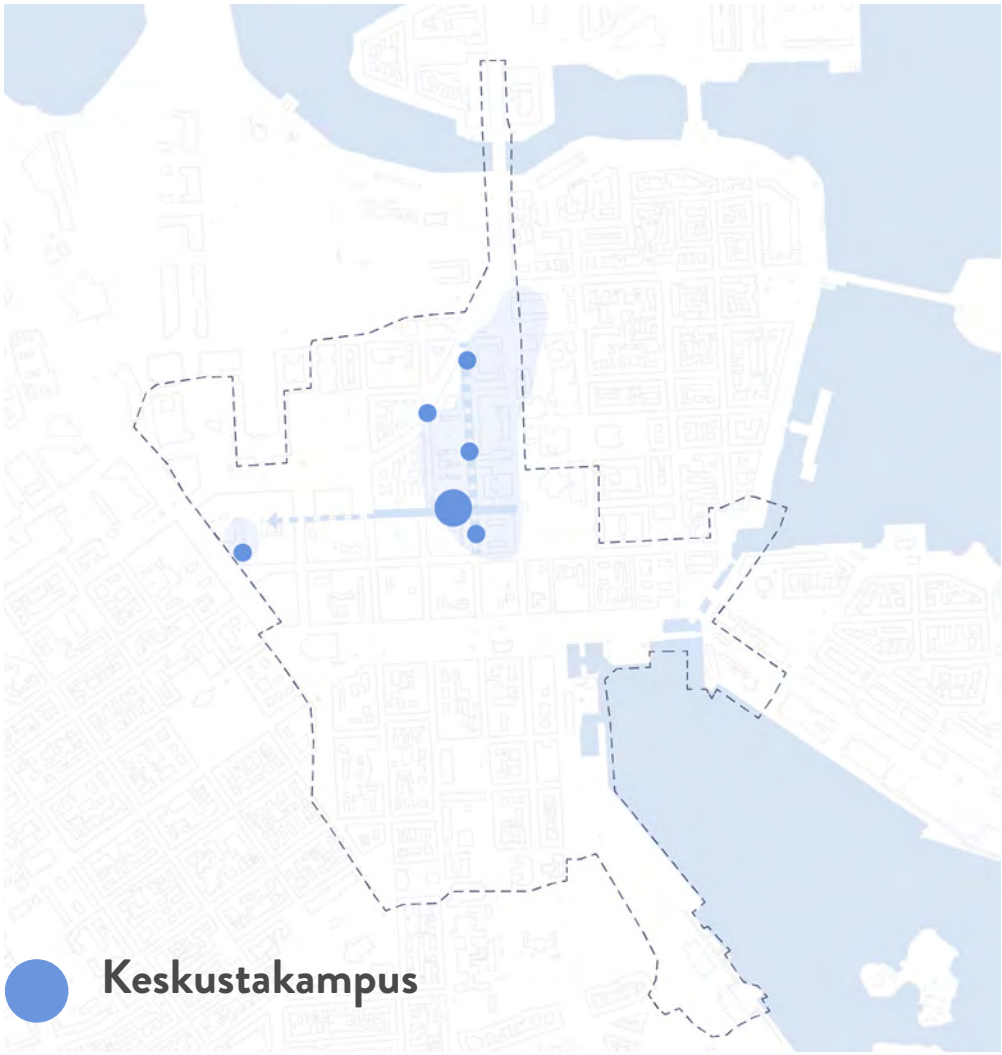
Liikekeskusta

Ostoskeskukset ja liikkeet painottuvat Aleksanterinkatua ympäröiviin kortteleihin. Aleksanterinkatu on yksi keskustan pääkaduista, jota pohjois-eteläsuuntaiset kävelykadut tuovat.

Vehreä Helsinki

Nykyinen kantakaupunki on pääosin kivetty ja tiiviisti rakennettu, ja vihreää on vähän. Poikkeuksena on historiallinen Esplanadin puisto, kaupungin vihreä sydän. Tavoitteena on kehittää keskustasta nykyistä vihreämpi ja viihtyisämpi, jossa viherympäristö on luonteva ja olennainen osa kaupunkirakennetta ja elinvoimaa.

Keskustakampus

Helsingin yliopiston alue on suomalaisen sivistyksen ja tieteen symboli joka kuitenkin näyttäytynyt nykytilassa kaupunkikuvassa vaihtelevasti. Keskustakampuksen historialliset rakennukset, vehreät korttelipihat ja keskeinen sijainti tekevät siitä osan kansallista identiteettiä ja kaupunkikuvan ydintä.

Kaartinkaupunki

Kaartinkaupungin identiteetti on Kluuviin verrattuna rauhallinen ja asuinaluomainen. Alueelle ominaista ovat historialliseen ruutukaavaan asettuvat eri aikakausina rakennetut keskikorkeat umpikorttelit, jotka ympäröivät keskeistä Kasarmitoria.

Historiallinen keskusta

Helsingin keskustan kulttuurihistoriallinen arvo näkyy säännöllisessä katuverkossa, umpikortteleissa ja luonnonkivisissä katutiloissa. Topografiaan sopeutettu 1800-luvun korttelirakenne, pitkät näkymäakselit ja ikoniset maamerkit luovat keskustalle tunnistettavan identiteetin.

Kehittämisen keinopaletti

katujen ohjelmointi ja elävöittäminen	viipymisen ja viihtymisen paikkojen luominen	kaupunkivihreän lisääminen ja ilmastoviisaus	jalankulun priorisointi	sujuvan ja kestävä liikunnan kehittäminen	kulttuurihistorian vaaliminen
Kivijalkatoimintojen avaaminen katutilaan Mahdollistetaan liikkeiden, palvelujen ja toimintojen näkyvyys ja toiminnallinen jatkumo kadulle Terassien kehittäminen Tuetaan ravintoloiden ja kahviloiden terassien sijoittumista ja laajentumista katutilaan Tapahtumat ja katukulttuuri Luodaan edellytykset pop-up -tapahtumille, toreille, esiintymisille ja kaupunkikulttuurin näkyvyydelle niille soveltuvilla alueilla Monikäyttöiset ja muuntuvat ratkaisut Hyödynnetään siirrettäviä kalusteita sekä väliaikaisia elementtejä, jotka tukevat katutilan käyttöä eri vuorokauden- ja vuodenaikoina	Monipuoliset istuinratkaisut Tarjotaan istumapaikkoja erilaisiin tarpeisiin: ryhmässä ja yksin, auringossa ja varjossa jne. Valaistus Luodaan viihtyisyyttä ja lisätään turvallisuuden tunnetta laadukkaalla valaistuksella Esteettömyys ja ylläpito Varmistetaan siistit ja esteettömät tilat, selkeät opasteet sekä hyvä kunnossapito Identiteettiä vahvistava katukuva Kehitetään katutiloja alueen omaleimaista ilmettä ja arvokasta kaupunkikuvaa kunnioittaen	Puut ja puuryhmät Lisätään katutiloihin varjostusta ja luonnetta tuovia puita Istutukset ja katuvihreä Tuodaan matalia istutuksia ja vehreyttä katuympäristöön Hulevesien hallinta Hyödynnetään paikallisia ratkaisuja, kuten sadeputtarhoja ja läpäiseviä pintoja Viilennys ja varjostus Parannetaan pienilmastoa luomalla varjoa, viilennystä ja tuulensuojaa luovaa kasvillisuutta	Jalankulkijan prioriteetista viestivä kaupunkikuva Korvataan esim. pollarit muilla kalusteilla ja rakenteilla, jotka tukevat myös viihtymistä Turvalliset ylitykset Toteutetaan korostettuja ja esteettömiä jalankulun ylityspaikkoja Jalankulkijaystävällinen mitoitus Tarjotaan leveät väylät, levähdyspaikat ja sujuvat yhteydet Katuprofiili ja materiaalit Viestitään jalankulun etusijasta suunnitteluratkaisuilla ja laadukkailla pintamateriaaleilla	Pyöräväylät Tarjotaan erottuvat, sujuvat ja turvalliset pyöräily-yhteydet verkoston kannalta keskeisille kaduille Pyöräpysäköinti Tarjotaan laadukkaita ja riittävät pyöräpysäköintipaikat Kaupunkipyöräpysäkit ja skuuttiparkit Sijoitellaan tarvittavat pysäkit huomioiden kaupunkikuva Kestävän liikunnan verkosto Tunnistetaan ja kehitetään jalankulun ja pyöräilyn verkostojen keskeiset epäjatkuvuuskohtat	Kalusteet ja varusteet Vaalitaan historiallisesti merkittäviä rakenteita, kalusteita ja pintamateriaaleja Tärkeät näkymät ja ominaispiirteet Vaalitaan alueen ominaispiirteitä ja kaupunkikuvallisesti merkittäviä näkymiä Uudet kalusteet ja varusteet Uudet istutukset, materiaalit ja kalusteet sovitetaan alueen historialliseen ja kaupunkikuvalliseen arvoon sopiviksi Sijoitellaan harkiten kulttuurihistoriallisia arvoja heikentäviä elementtejä (liikennemerkkit, mainokset, kalusteet jne.) Suositaan väliaikaisia ratkaisuja historiallisesti herkillä alueilla

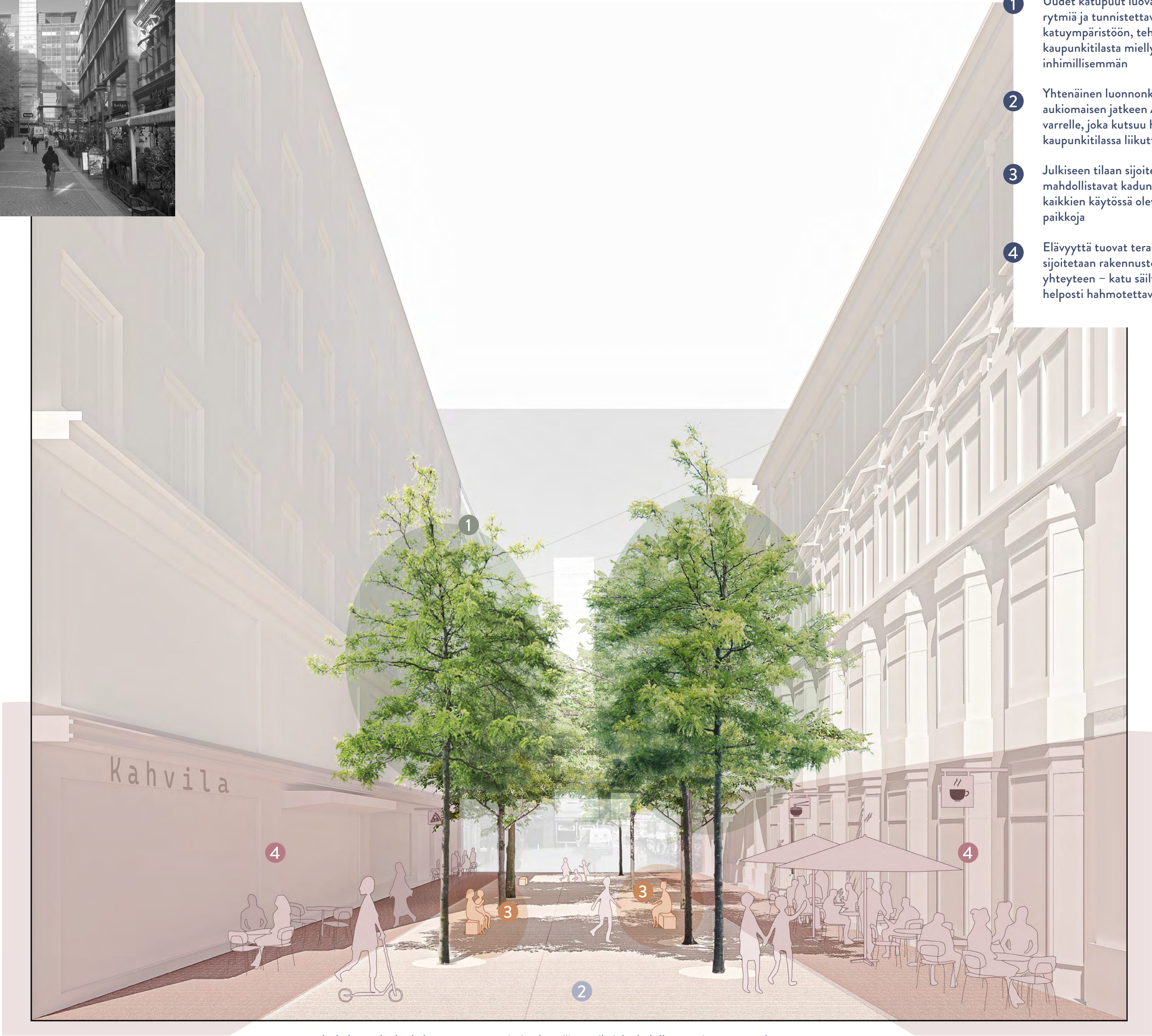
Elinvoimainen keskusta syntyy ihmisistä, jotka liikkuvat, viihtyvät ja kohtaavat toisiaan laadukkaassa ympäristössä. Keskustan elinvoiman vahvistaminen edellyttää toimivia julkisia tiloja, joissa kävely, pyöräily ja oleskelu on sujuvaa ja miellyttävää. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi oheiseen keinopalettiin on kerätty kestävän, elinvoimaisen ja houkuttelevan keskustan kannalta keskeisiä kehittämisen keinoja, jotka on ryhmitelty kuuden pääteeman alle.

Keinopalettia voidaan soveltaa kaikkialla keskustassa. Keskustan alueelliset identiteetit ja ominaispiirteiden huomioiminen ja voimistaminen kuitenkin edellyttää eri keinojen ja teemojen painottumisen tutkimista ja sopeuttamista alueellisesti. Tarkemmat katusuunnitelmat esittelevät miten eri toimenpiteet painottuvat analyysivaiheessa tunnistetuilla identiteetiltään eroavilla alueilla.

Kluuvikatu 1/2

nykytila

tavoitetila

Kluuvikatu on keskeinen osa Helsingin liikekeskustaa, jota kehitetään entistä viihtyisämmäksi jalankulku-ympäristöksi.

- 1 Uudet katupuut luovat viihtyisyyttä, rytmiä ja tunnistettavaa luonnetta katuympäristöön, tehden kaupunkitilasta miellyttävämmän ja inhimillisemmän
- 2 Yhtenäinen luonnonkivetty katutila luo aukiomaisen jatkeen Aleksanterinkadun varrelle, joka kutsuu hidastamaan tahtia kaupunkitilassa liikuttaessa
- 3 Julkiseen tilaan sijoitetut istumisen mahdollistavat kadunkalusteet luovat kaikkien käytössä olevia pysähtymisen paikkoja
- 4 Elävyyttä tuovat terrassialueet sijoitetaan rakennusten julkisivujen yhteyteen – katu säilyy avoimena ja helposti hahmotettavana tilana

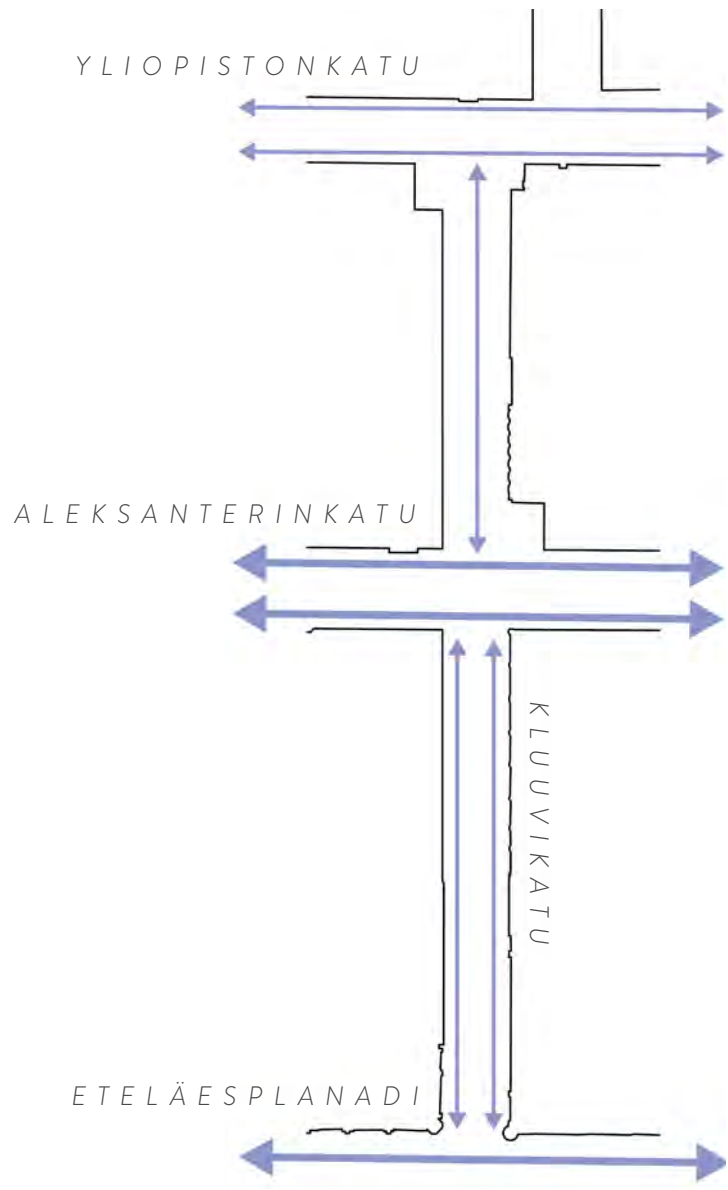
kivijalan toiminnot ja terassit

oleskeltavat kadunkalusteet

avoin ja yhtenäinen tila jalankululle

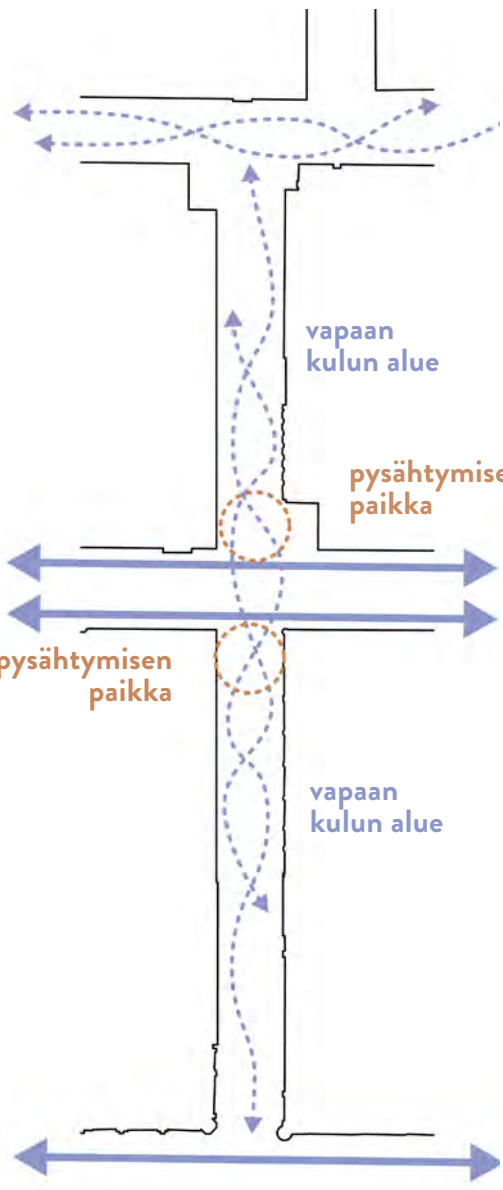
istutettavat katupuut

kivijalan toiminnot ja terassit

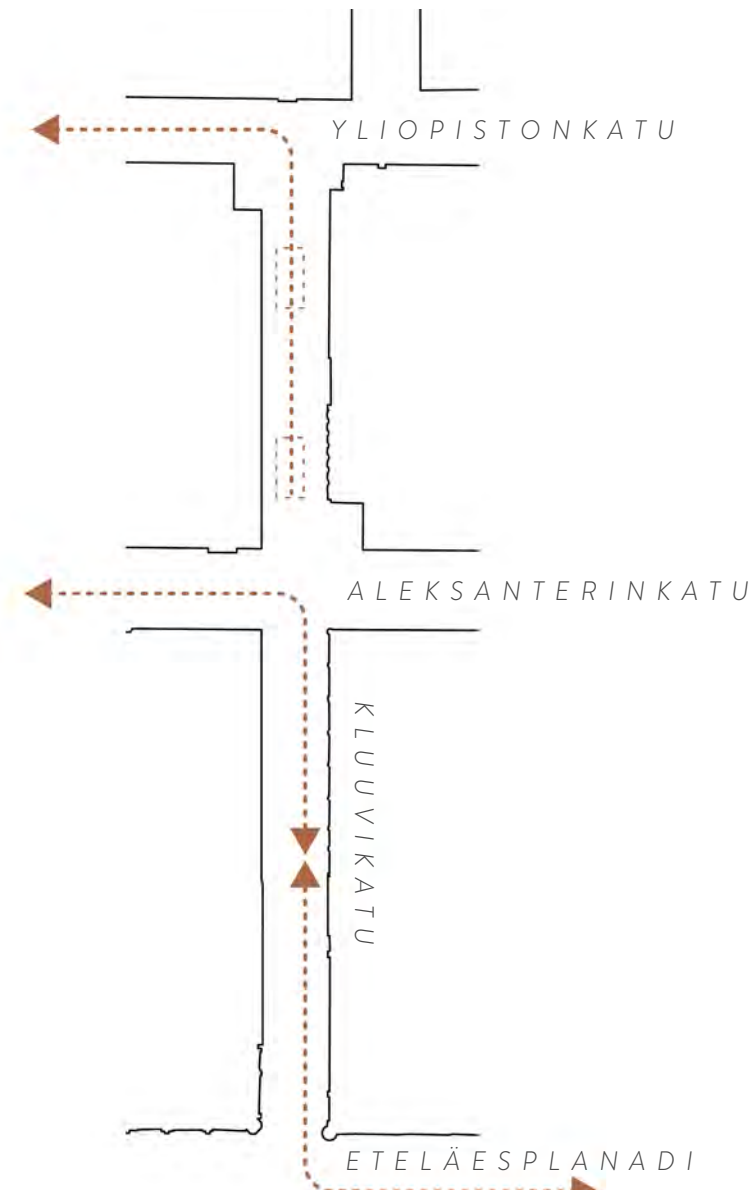
Jalankulku - ennen

Katutilan ilme ja pintamateriaalien käyttö antaa mielikuvan että kadun keskialue on varattu ensisijaisesti liikenteelle

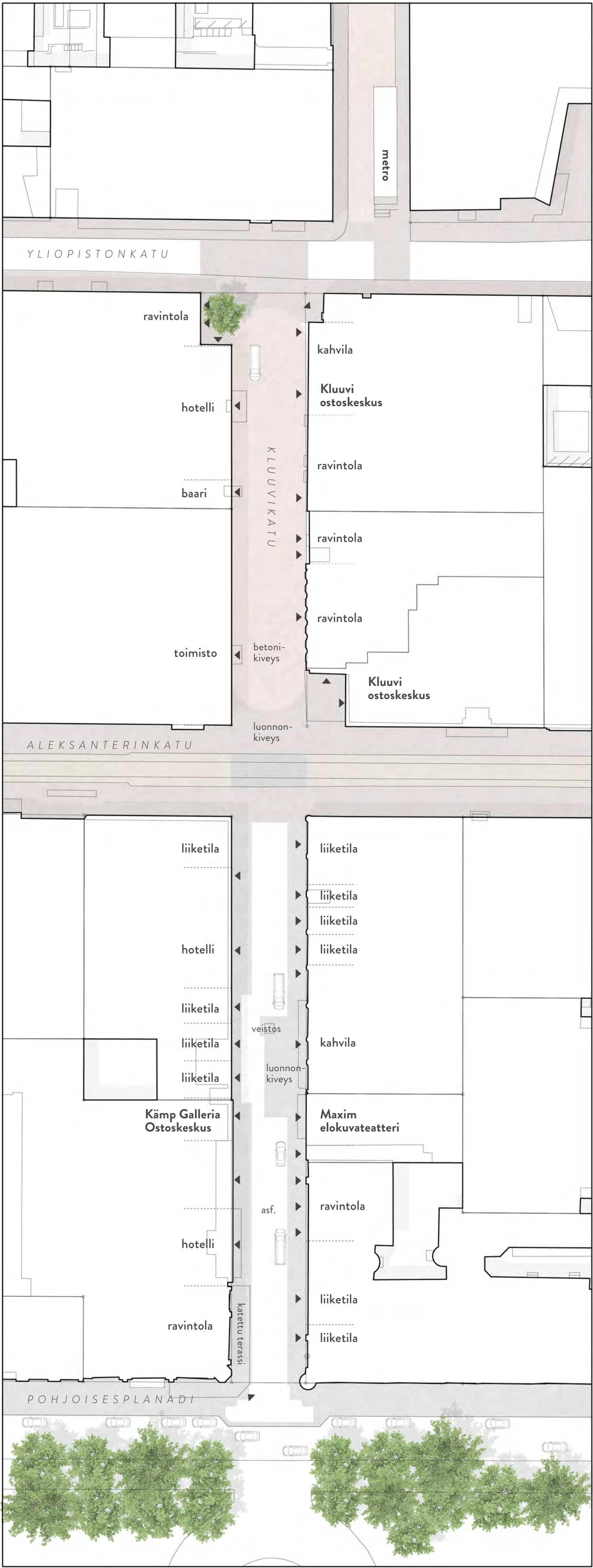
Jalankulku - jälkeen

Julkisivusta julkisivuun yhtenäisesti jatkuva luonnon-kiveys viestii jalankulkijan prioriteetista. Katupuut ja istuimet saavat kulkijan luontaisesti hidastamaan tahtia.

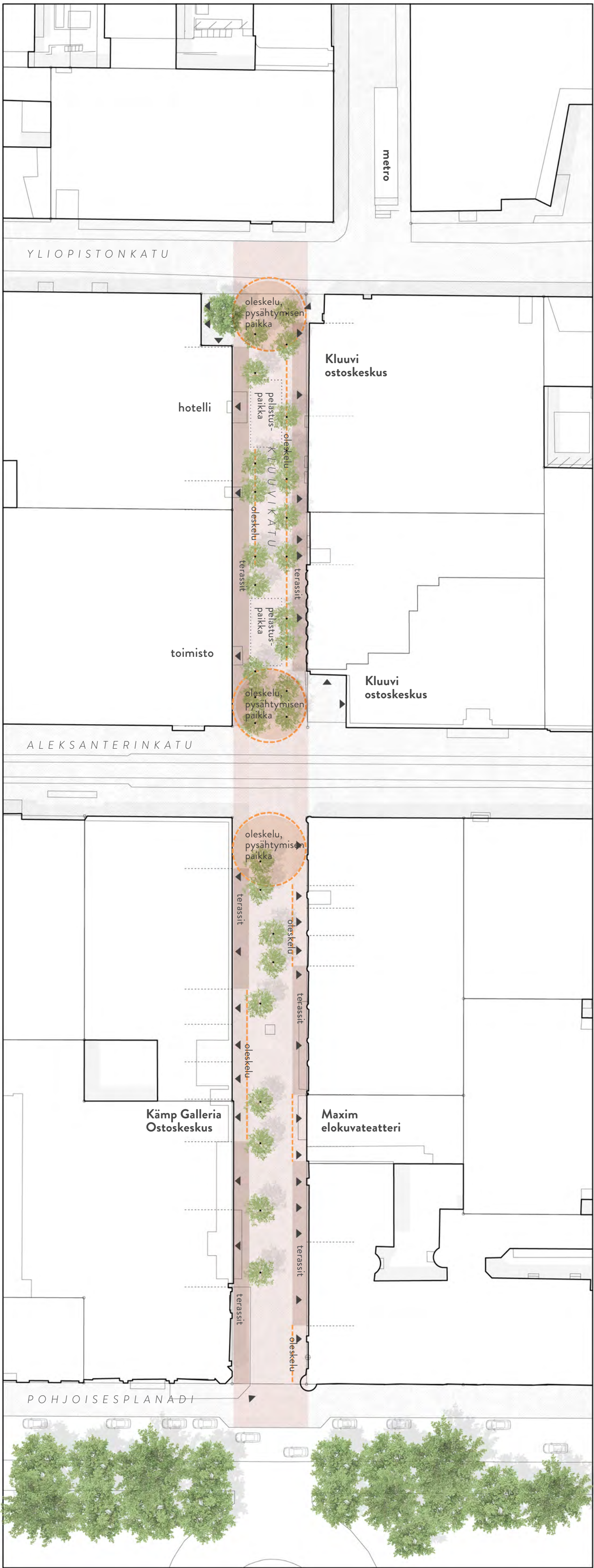

Huolto- ja pelastusajo

Kluuvinkatua kehitetään laadukkaana ja viihtyisänä kävelykatuna, joka mahdollistaa huolto- ja pelastusajon myös tulevaisuudessa

nykytila, pohjaote

tavoitetilä, pohjaote

Kluuvikatu on keskeinen osa Helsingin liikekeskustaa ja tulevaisuudessa siitä kehitetään viihtyisä ja korkealaatuinen kävelykatu, joka kutsuu viipymään ja levähtämään vilkkaan keskustan keskellä. Kadun uudistuksessa painotetaan jalankulun sujuvuutta, oleskelun mahdollisuuksia ja elävää katuelämää.

Tavoitteena on, että Aleksanterinkadun poikkikadut – kuten Kluuvikatu – tarjoavat runsaasti tilaa jalankululle ja houkuttelevat pysähtymään ostosten ja kaupunkielämän lomassa. Kluuvikadulla kulkijan tahti hidastuu luontaisesti, ja kadun varren terassit sekä kadunkalusteet luovat monipuolisia mahdollisuuksia oleskeluun ja ajanviettoon. Oleskelukalusteet ja terassit lisäävät kadun elävyyttä. Liikkuminen metroasemalle säilyy sujuvana ja helposti hahmotettavana.

Kadun ilmettä uudistetaan korvaamalla nykyinen betonikiveys ja autoliikenteen asfaltti-alueet laadukkailla luonnonkiveyksillä ja -laatoituksilla. Uudet katupuut tuovat miellyttävää pienilmastoa, lisäävät vihreyttä ja tukevat kadun viihtyisyyttä. Puiden ryhmittely ja rytmittäminen suunnitellaan siten, että Esplanadin puiston suuntaan avautuvat näkymälinjat säilyvät.

Erottajankatu 1/2

nykytila

eri liikennemuotojen kesken jaettu katutila

jalankulkijan priorisointi

lisää tilaa katuvihreälle, kivijalan toimintojen ja terassien levittäytymiselle, viipymiselle ja viihtymiselle ja jalankululle

Iso Roobertinkadun tunnelman jatkaminen

Iso Roobertinkatu on omakeimainen ja rakastettu kävelykatu, jonka viihtyisä ja inhimillinen tunnelma on vahva osa Helsingin keskustan identiteettiä. Erottajankadun Diana-puiston vastaisen katuosuuden muuttaminen pihakaduksi loisi mahdollisuuden jatkaa tätä tunnelmaa kohti keskustan ydintä ja yhdistää kadut toisiinsa yhtenäisenä, elävänä ja kutsuvana jalankulkuympäristönä. Erottajankadusta voisi muodostua saumaton jatkumo Iso Roobertinkadulle – viihtyisä, vihreä ja elävä jalankulkuympäristö, jossa kaupunkitilan painopiste on ihmisten kohtaamisessa ja yhdessäolossa.

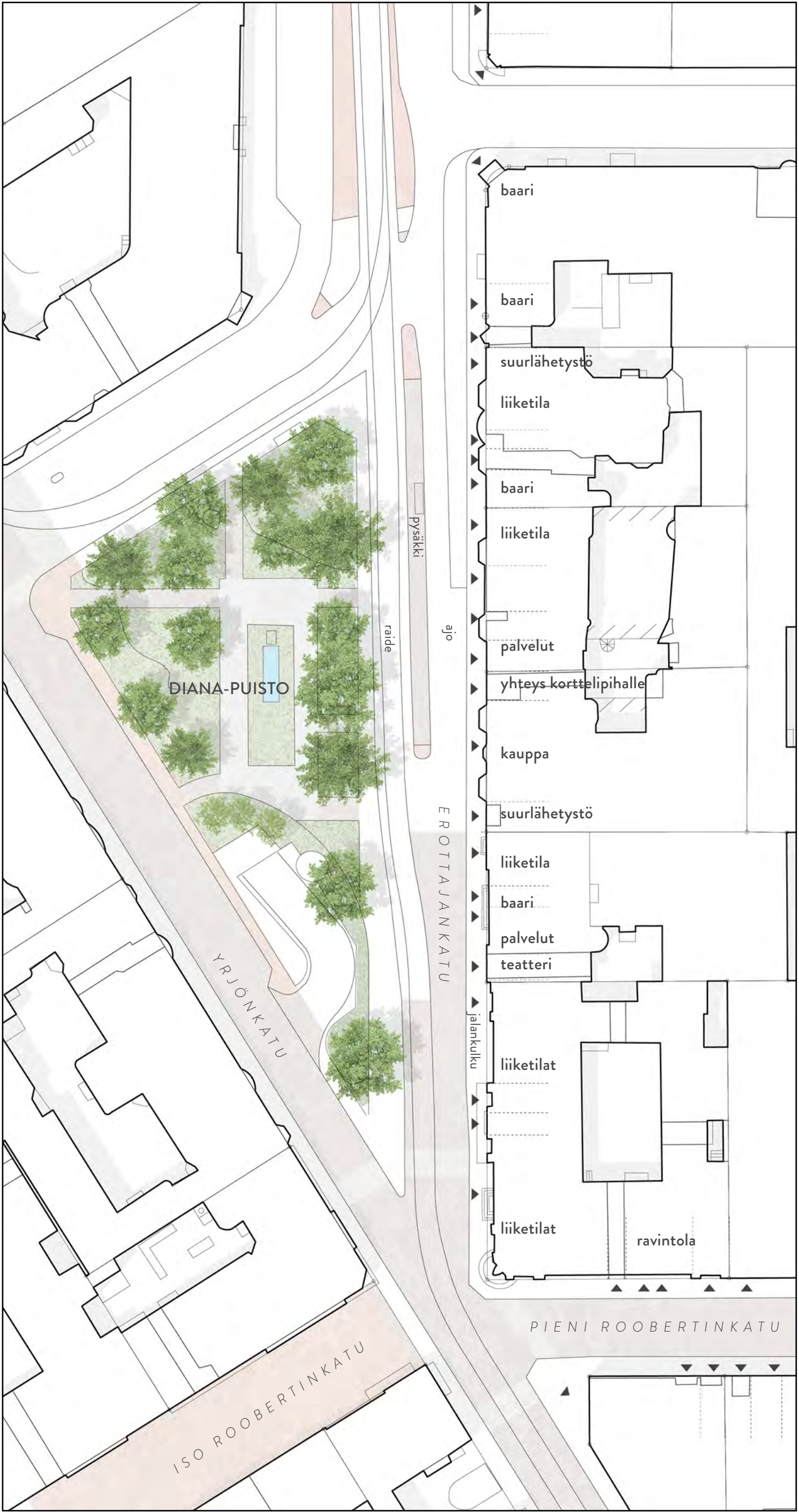
Puiston uudet ääriviivat

Diana-puiston vierestä kulkevan Erottajankadun osuuden muuttaminen pihakatumaiseksi tilaksi mahdollistaa puistomaisen ilmeen luonnollisen levittäytymisen katutilaan. Jalankulkua ja liikennettä rajaavat istutukset piirtävät puistolle uudet laajemmat ääriviivat, luoden miellyttävää vihreyttä ja harmo-nista kaupunkitilaa. Pihakatumainen ratkaisu tarjoaa turvallisen ja viihtyisän ympäristön liikkua, pysähtyä ja nauttia puiston läheisyydestä, samalla kun katu pysyy sujuvana osana keskustan liikumisverkkoa.

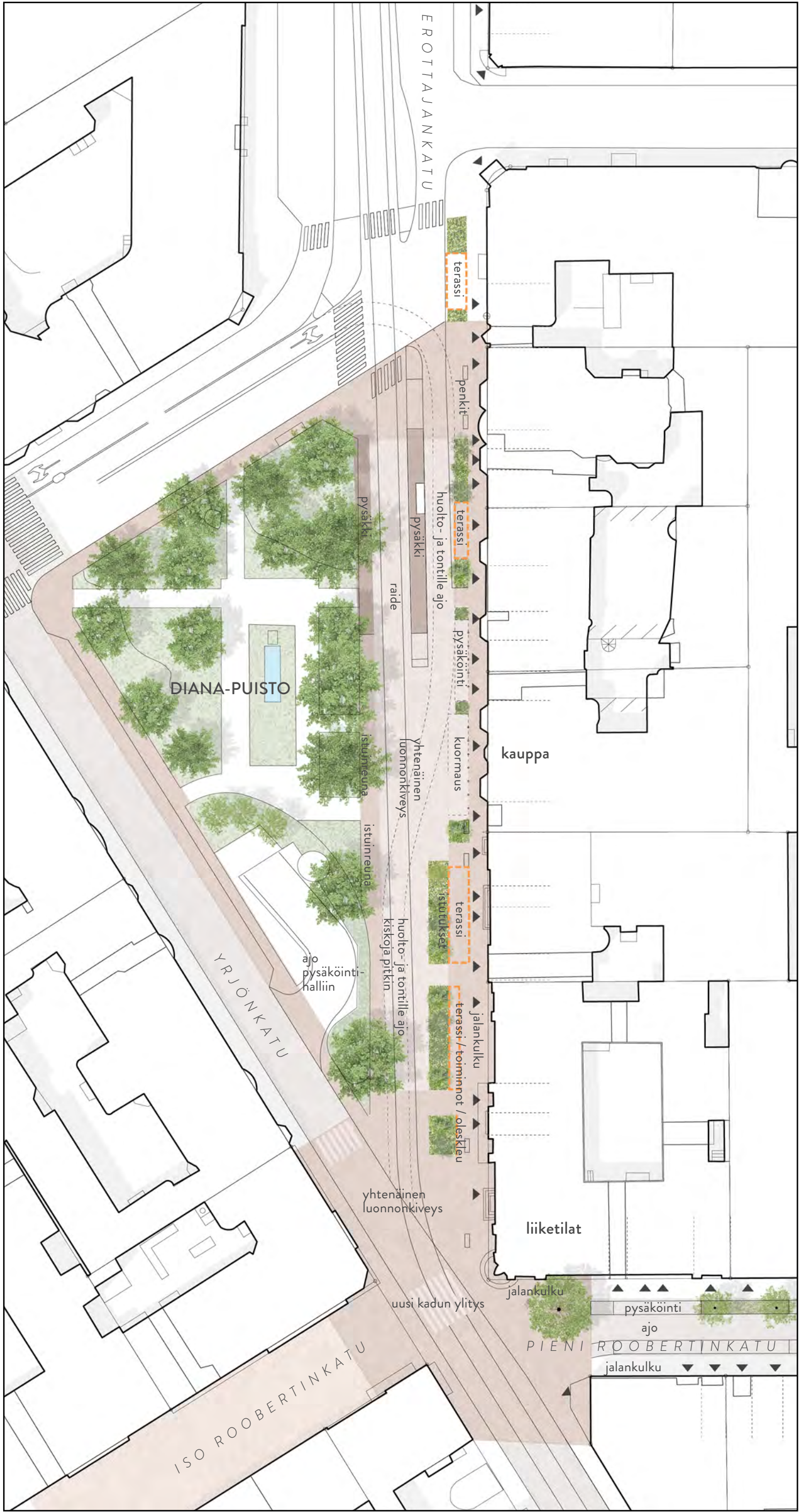
tavoitetila

Erottajankatua kehitetään tärkeänä porttina ja jalankulku yhteytenä ydin-keskustan ja eteläisen Helsingin välillä.

- 1 Katua kehitetään pihakatumaisten tilana, jossa eri liikennemuodot (pyöräily, raitiovaunu ja tontille- ja huoltoajot) kulkevat samassa tasossa jalankulun kanssa
- 2 Yhtenäinen luonnonkivipinta viestii jalankulun prioriteetista
- 3 Uudet istutukset rajaavat viipymiseen ja viihtymiseen kutsuvaa aluetta liikenteestä ja laajentavat nykyisen puiston vihreyttä ja ääriviivoja nykyiseen katutilaan
- 4 Uudet liikennejärjestelyt mahdollistavat lisää tilaa terasseille, kaupunkielämälle, pysähtymisen paikoille ja katuvihreälle

nykytila, pohjaote

tavoitetila, pohjaote

Erottajankadusta suunnitellaan houkuttelevaa ja viihtyisää jalankulkuuyhteyttä kanta-kaupungin ja eteläisen Helsingin välille. Kadun kehittämisen tavoitteena on samalla vahvistaa sen roolia osana Helsingin tavoitteellisen viher- ja virkistysverkon pääreit-tiä – katukuvaan tuodaan lisää vehreyttä tutkimalla uusien katupuiden ja katuvihreän mahdollisuuksia.

Tulevaisuudessa Erottajankadun merkitys kasvaa entisestään, kun pikaraitiotien pysäkit sijoittuvat Diana-puiston kohdalle. Kadusta muodostuu tärkeä saapumisen ja kohtaami-sen paikka Helsingin keskustaan.

Liikennejärjestelyjä kehitetään niin, että katuympäristö tarjoaa enemmän tilaa jalanku-lulle, pyöräilylle, kivijalkaliikkeiden toiminnalle ja viihtyisille terasseille. Diana-puiston vastaisella osuudella katua kehitetään pihakatumaaisena, yhteisessä tasossa kulkevana kaupunkitilana, jossa eri liikkumismuodot ja oleskelu kietoutuvat toisiinsa turvallisesti ja viihtyisästi.

Yliopistonkatu 1/2

nykytila

tavoitetila

Yliopistonkatu on yhtenäinen ja keskeinen jalankulkuyhteys, joka nivoo yhteen kolme eriluonteista korttelialuetta: lännessä liitytään liikekeskustaan, keskellä ollaan yliopistorakennusten äärellä ja itäpää avautuu Senaatintorin kulttuurihistorialliseen ympäristöön.

- 1 Katutilaa kehitetään pihakatumaaisena tilana, jossa jalankulku, pyöräily ja huoltoajo tapahtuvat samassa katutasossa
- 2 Kadun ilmettä kehitetään priorisoimaan sujuvaa ja viihtyisää jalankulkua
- 3 Uudet istutukset luovat vehreyttä, piirtävät suoria linjoja Senaatintoria kohti ja korvaavat nykyisiä pollareita luoden rajaa liikennöidynnän katuosuuden ja jalankululle rauhoitetun tilan välissä
- 4 Kadun varrelle istutusten lomaan lisätään penkkejä ja istuinreunoja mahdollistamaan katutilassa pysähtymistä

kivijalan toiminnot

uudet istutualtaat ja istuinreunat

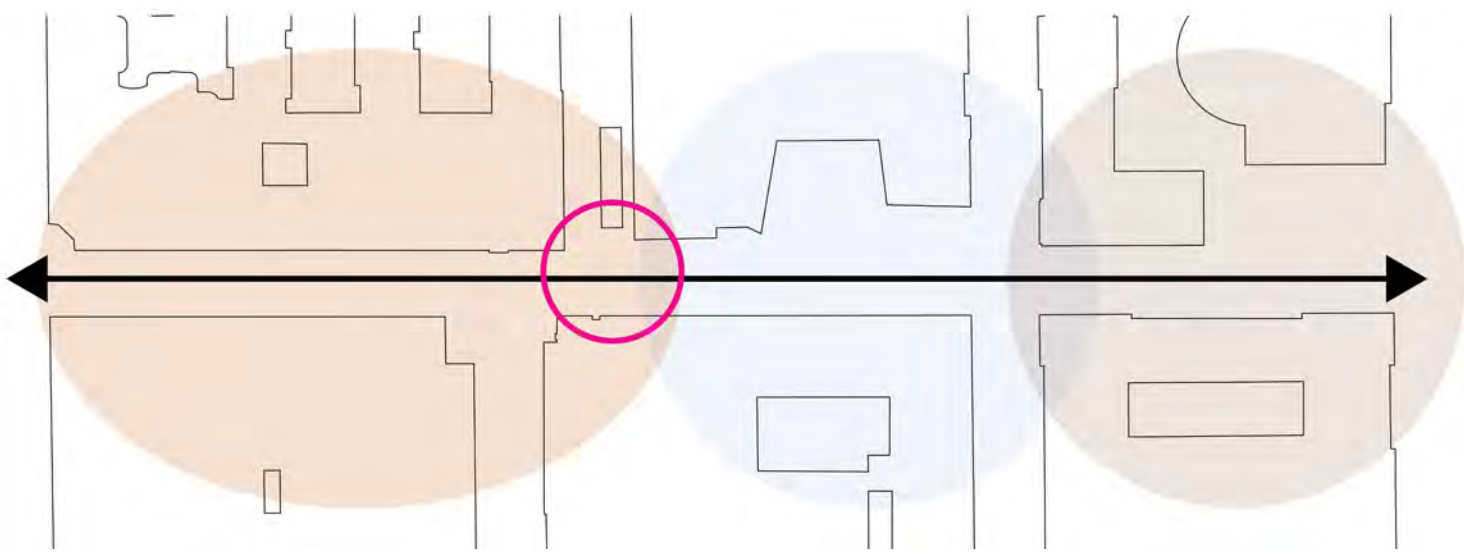
eri liikennemuotojen kesken jaettu katutila priorisoi jalankulkua

uudet istutukset

kivijalan toiminnot

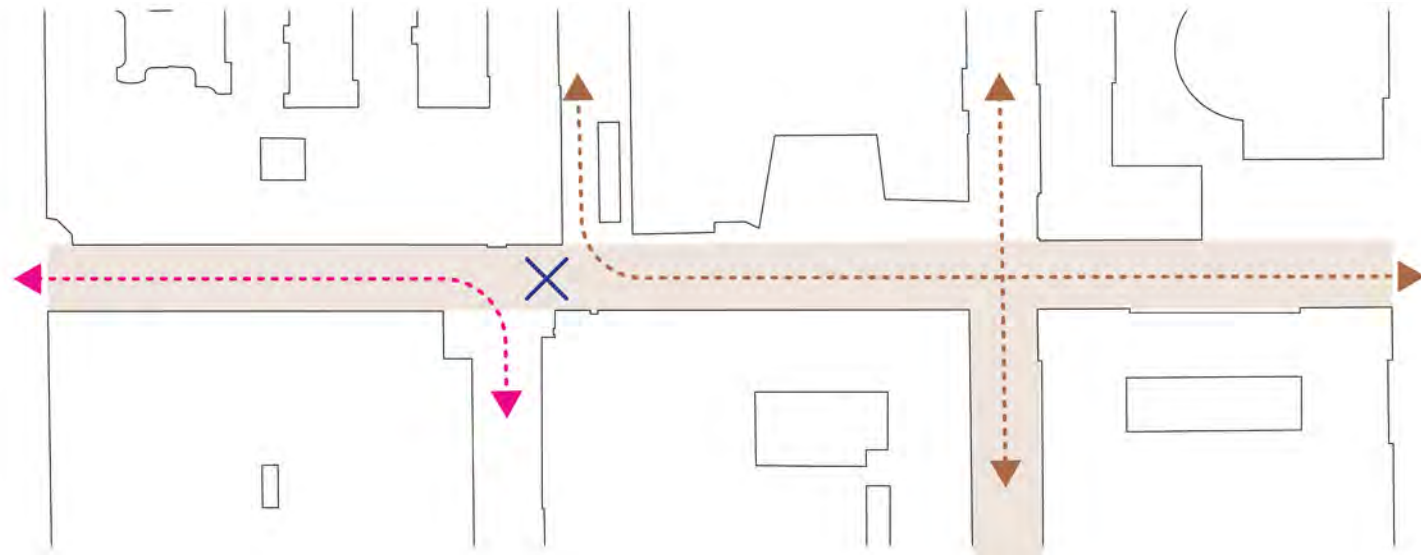
Yliopistonkatu – keskustan kulttuurinen kävelyakseli

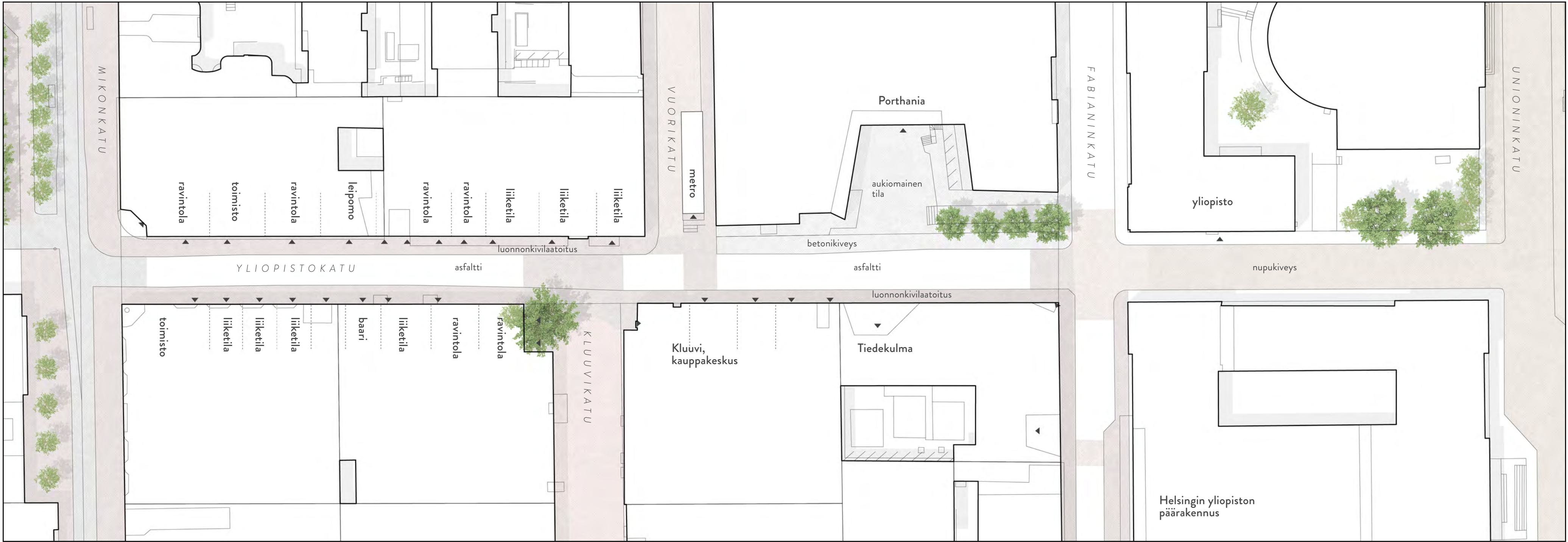
- liikekusta
- saapuminen, metro
- keskustakampus
- historiallinen monumentaalikeskusta

Yliopistonkatu ja sen jatkeena Ateneuminkuja yhdistävät Helsingin 1800-luvun monumentaalikeskustan ja 1900-luvun liikekustan toisiinsa. Vaikka katu ei ole yhtä tunnettu kuin esimerkiksi Aleksanterinkatu tai Esplanadi, sen merkitys jalankululle ja kaupunkikuvallisesti on suuri. Katu toimii tärkeänä näkymälinjana kohti Tuomiokirkkoa ja elävänä yliopistoalueen sydämenä. Kluuvikadun päätteessä metron sisäänkäynti tekee kadusta myös tärkeän saapumisen paikan keskustassa.

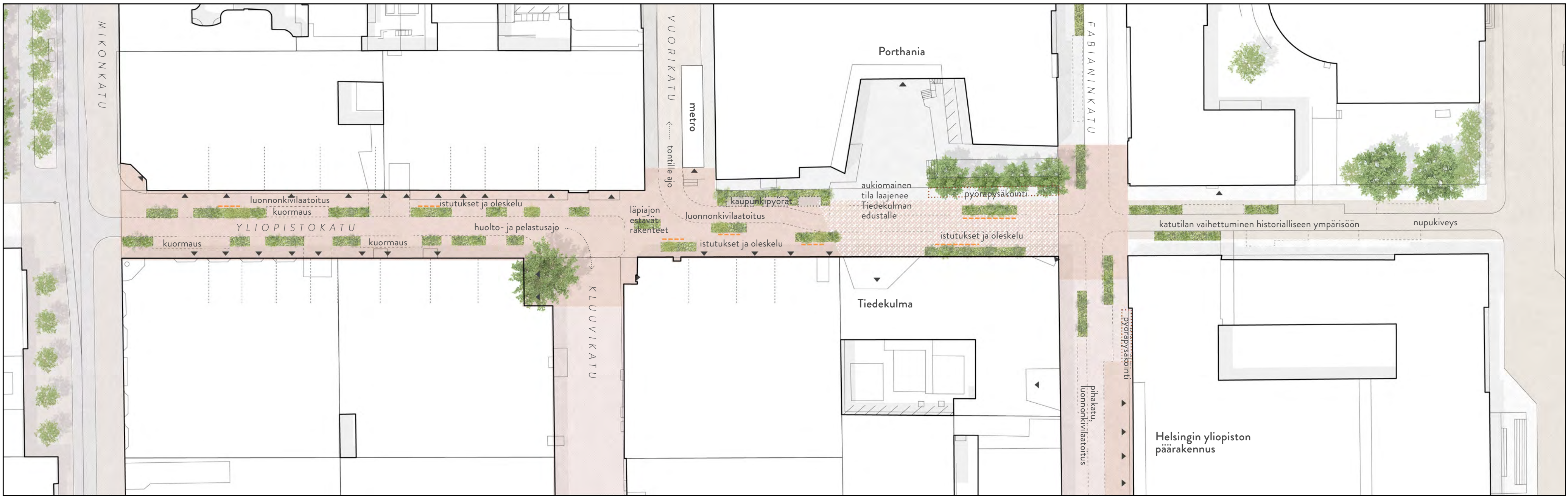
Liikenteen periaate

- pihakatu (jalankulku, pyöräily ja tontille ajo jaetussa katutilassa)
- ajo tontille
- vain huolto- ja pelastusajo
- ajo estetty kadunkalustein

Pohjaote – nykytila

Pohjaote – tavoitetila

Yliopistonkatua kehitetään nykyistä jalankulkijaystävällisempään ja viihtyisämpään suuntaan. Kadun suunnittelussa korostetaan sen yhtenäisyyttä osana keskustan katuverkkoa, samalla kun eri korttelivälien omaleimaiset piirteet ja alueelliset identiteetit saavat näkyä katukuvassa.

Kadun läntisin kortteli kuuluu osaksi liikekeskustaa, jossa kivijalkaliikkeitä ja julkisivujen toiminnot elävöittävät katutilaa. Istutukset ja kadunkalusteet tuovat katu-ympäristöön vehreyttä ja tarjoavat levähdyspaikkoja kulkijoille.

Keskiosassa, yliopiston rakennusten ja Porthanian sekä Tiedekulman välissä, Yliopistonkatua kehitetään pihakatumaisena ja aukiomaisena tilana, joka toimii luontevana kohtaamispaikkana ja osana kampusaluetta.

Itäisin kortteliväli päättyy Unioninkadun akseliin ja avautuu kohti Senaatintorin historiallista ympäristöä. Tällä osuudella kehittäminen tapahtuu kulttuuri-historiallista kontekstia kunnioittaen ja säilyttäen tärkeät näkymät Senaatintorin suuntaan.

Kaisaniemenkatu 1/2

nykytila

tavoitetila

Kaisaniemenkatu on sujuva ja miellyttävä saapumisen paikka ja tärkeä yhteys keskustaan. Katutilaa kehitetään väreämmäksi ja jalankulkijaystävällisemmäksi joukkoliikennekaduksi, jonka varrella on miellyttävää myös pysähtyä.

- 1 Kaisaniemenkatu toimii tulevaisuudessakin sujuvan joukkoliikenteen katuna
- 2 Kivijalan toiminnoille ja terasseille varattu tila mahdollistaa elävän katutilan
- 3 Jalankululle, terasseille ja katuvihreälle varataan enemmän tilaa ja parannetaan kadun viihtyisyyttä
- 4 Uudet katupuut pehmentävät kivetyn ja kanjonimaisen katutilan ilmettä

kivijalan toiminnot

istuttavat ratkaisut

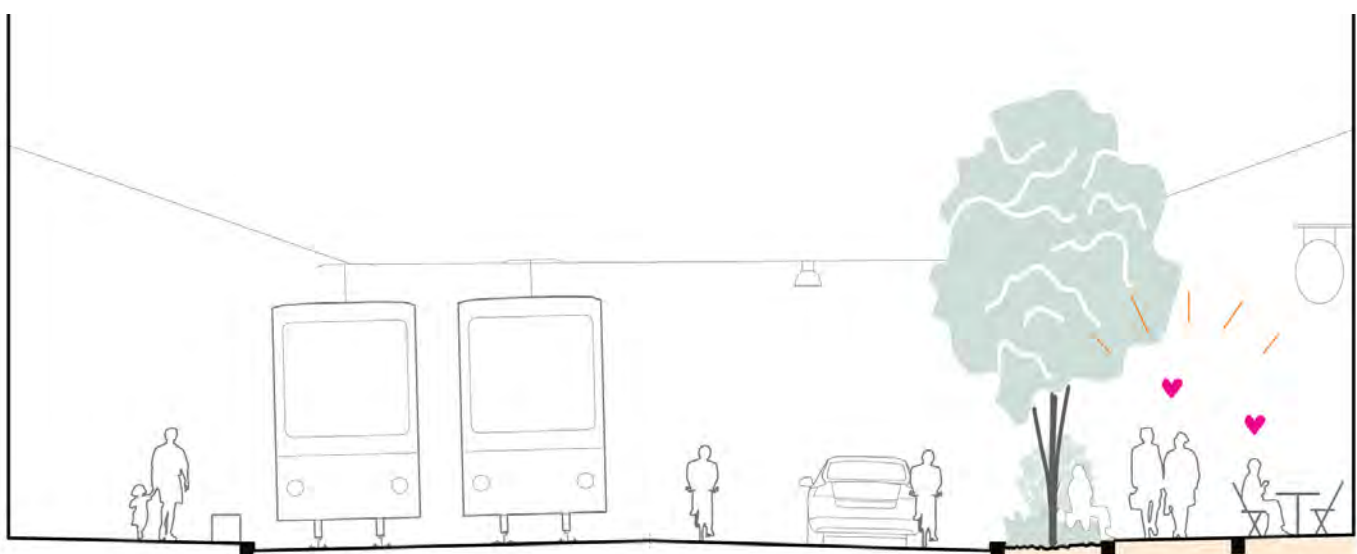
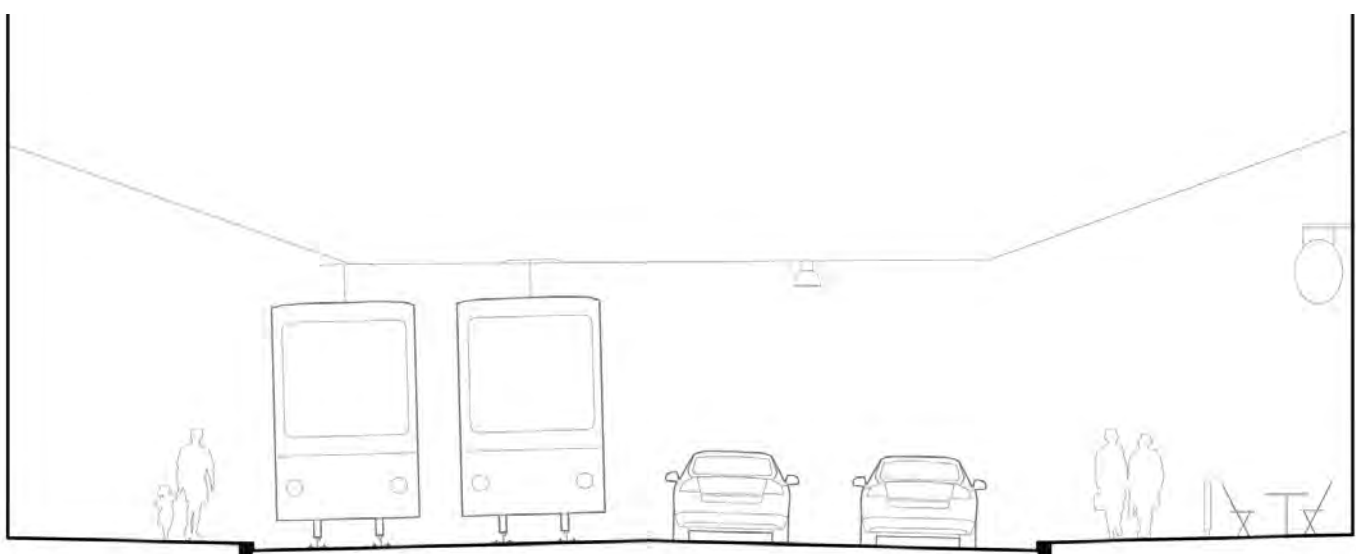
viherraid

uusi pyörätie

lisää tilaa katuvihreälle, jalankululle ja kivijalan toiminnoille

Ennen

– kanjonimainen katutila ohjaa liikumista liikenteen ehdoilla

Kaisaniemenkatu on tärkeä poikittaisyhteys keskustassa, mutta sen luonne painottuu ohikulkuun eikä tarjoa pysähtymisen paikkoja matkan varrella. Kapeahko, kanjonimainen katutila ohjaa liikumista liikenteen ehdoilla, ja jalankulkijan kokemus on ensisijaisesti kulkeminen nopeasti paikasta toiseen.

Jälkeen

– pysähtymisen paikkoja ja tilaa katuvihreälle

Istutettavalla katuvihreällä pehmentetään rajaa liikenteen ja jalankulun välillä. Kadun varrelle tutkitaan pysähtymisen mahdollistavia kadunkalusteita. Julkisivun toiminnot saavat jatkossakin levittäytyä katutilaa elävöittävinä terasseina.

Pohjaote – nykytila

Pohjaote – tavoitetilä

Rikhardinkatu 1/1

nykytila

- tavoitetilä**
- Rikhardinkatu on Kaartinkaupungissa sijaitseva lyhyt rinteeseen sijoittuva itä-länsisuuntainen poikkikatu, jota reunustavat arvokkaat ja koristeelliset historialliset julkisivut.
- 1 Kirjaston näkyvyyttä ja yhteyttä katutilaan vahvistetaan – sen ympäristöä kehitetään kadun kohokohtana ja viihtyisänä kohtaamispaikkana, jossa on tilaa oleskelulle ja leikittäville aiheille
 - 2 Jaettu katutila luo tilaa kadun kehittämiseksi vihreämpään ja viihtyisämpään suuntaan
 - 3 Istutettavat katupuut rytmittävät katutilaa ja korostavat kirjaston sisäänkäyntiä
 - 4 Uudet istutukset kehystävät parkkipaikkoja, terasseja ja muita kivijalan toimintoja

kirjaston edustan kehittäminen oleskeluun, leikkiin

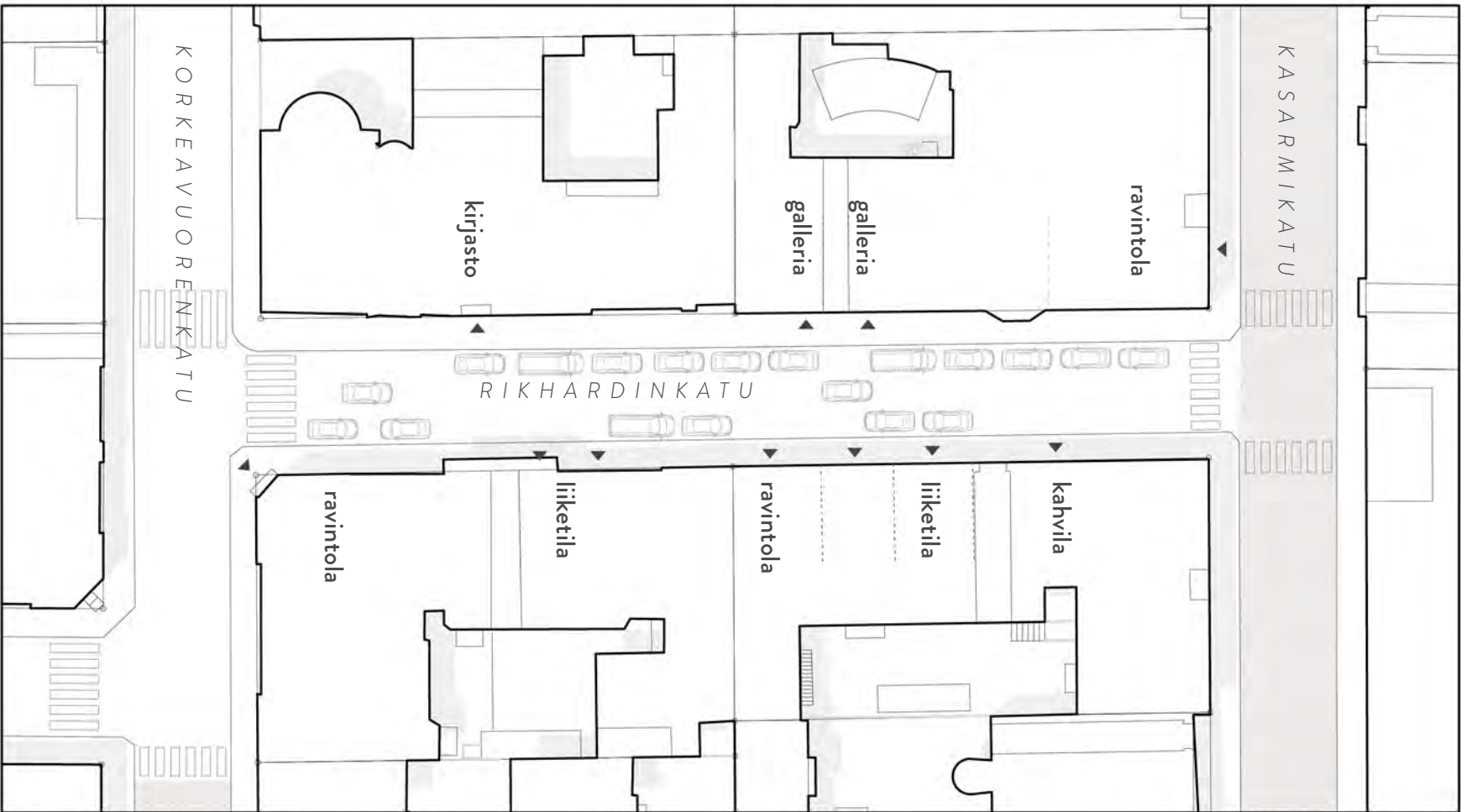
uudet istutukset

jaettu katutila

terassit ja kivijalan toiminnot

uudet istutukset

jalankulku

Pohjaote – nykytila

Pohjaote – tavoitetilä

